Αγώνες για την εγκατάσταση στη Γη της Επαγγελίας: η σχέση με το Θεό δοκιμάζεται.

ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΧΑΝΑΑΝ,
μακρόχρονη διαδικασία

ΤΡΟΠΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οι **Ισραηλίτες** από τις μέρες του Ιησού του Ναυή μέχρι τον Σαμουήλ (περίπου 300 χρόνια) **ήταν βασικά ακυβέρνητοι**. Δεν υπήρχε βασιλιάς, δεν υπήρχε βουλή, δεν υπήρχε καμία πολιτειακή οργάνωση.

Απλώς ο καθένας έκανε το ορθό μόνος του. **«ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει»**. *(Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε ακόμη βασιλιάς στο λαό του Ισραήλ. Καθένας έκανε ό,τι ήθελε). Κριτ. 21,25.*

Εχθροί πολλοί και επικίνδυνοι περικύκλωναν τον λαό του Ισραήλ και πολλές φορές τον υποδούλωναν, τον καταπίεζαν και τον φορολογούσαν.

Οι εχθροί

- Χαναναίοι
- Ιεβουσαίοι
- Φιλισταίοι
- Αμαληκίτες
- Μαδιανίτες
- Ισμαηλίτες
- Εδωμίτες
- Μωαβίτες
- Αμμωνίτες

Οι Μαδιανίτες

Οι Ισραηλίτες στην εποχή του Γεδεών «ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου». **Γι' αυτό ο Θεός τους παρέδωσε για επτά ολόκληρα χρόνια στους Μαδιανίτες** (έναν αραβικό λαό).

Η κατοχή των Μαδιανιτών υπήρξε τόσο σκληρή και η ζωή των Ισραηλιτών τόσο αφόρητη, που παράτησαν τα σπίτια τους και κατέφυγαν σε σπήλαια, σε τρύπες και σε απόκρημνα βράχια της υπαίθρου. Εκεί ζούσαν σαν ασκητές.

Οι Μαδιανίτες σαν ακρίδες, λέγει η Γραφή, έτρωγαν τα γεννήματα τους, σκότωναν τα ζώα τους, κατέστρεφαν τη βλάστηση με τα δικά τους ποίμνια. Οι Ισραηλίτες οδηγούνταν προς γενοκτονία.

Τότε, υπό την πίεση των συμφορών και των δεινών, **οι Ισραηλίτες μετανόησαν**, έκλαψαν πικρά, **θυμήθηκαν τον Θεό**.

Ένας νεαρός Κρητής νικά τους Μαδιανίτες: ο Γεδεών

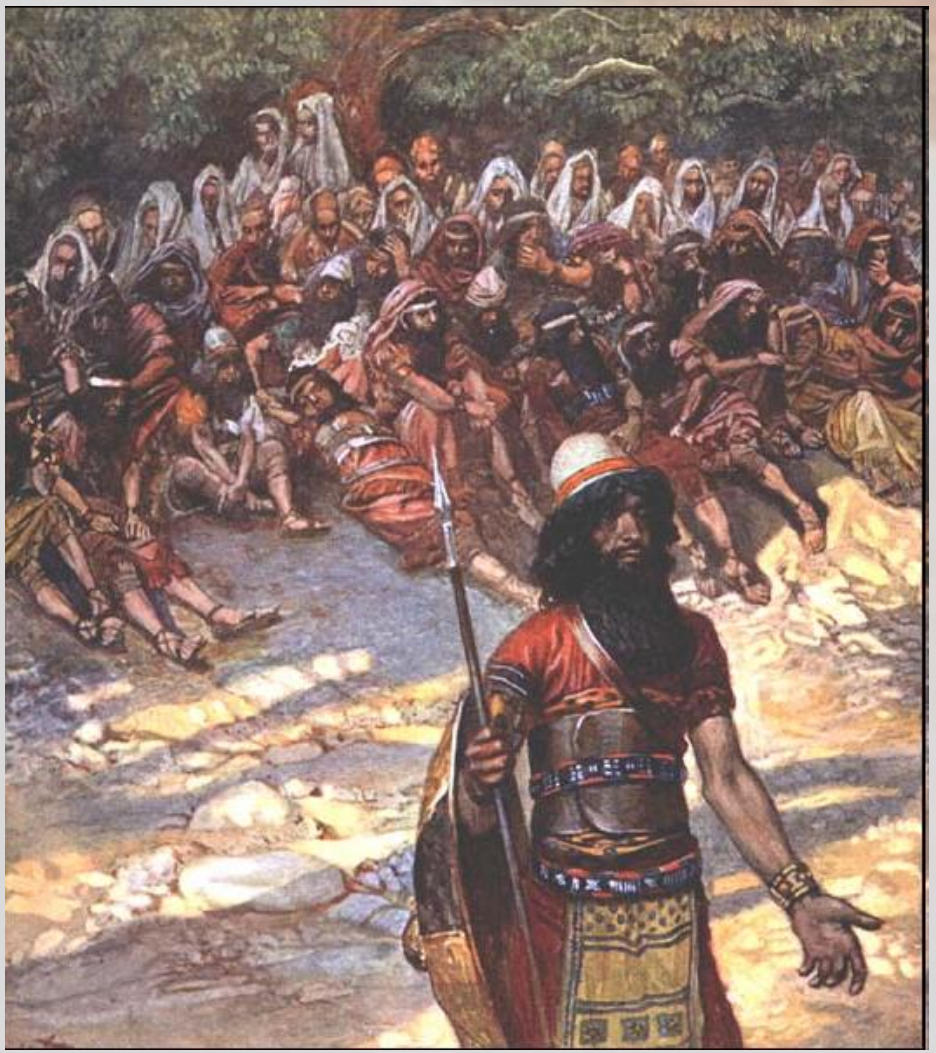

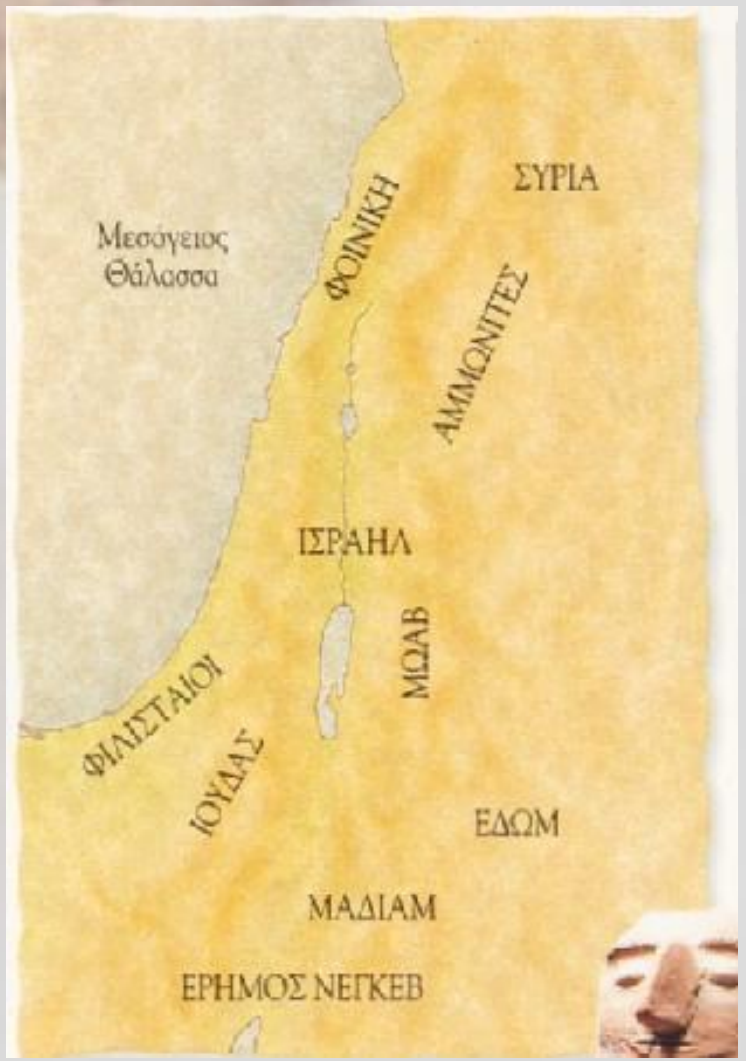

Ο Θεός διαλέγει τον Γεδεών και του ζητά να απελευθερώσει το λαό του (με τη βοήθειά του).

«Κοίτα: εγώ θα βάλω στο αλώνι μια τουλούπα μαλλί από πρόβατα. Αν τη νύχτα πέσει η δροσιά μονάχα πάνω στο μαλλί, και το έδαφος τριγύρω μείνει στεγνό, τότε θα καταλάβω ότι θα με χρησιμοποιήσεις για να γλιτώσεις τον Ισραήλ, όπως είπες. Έτσι κι έγινε. Την άλλη μέρα το πρωί, όταν ο Γεδεών σηκώθηκε κι έστυψε το μαλλί, βγήκε τόση δροσιά, ώστε γέμισε μια χύτρα νερό.

Τότε ο Γεδεών είπε στο θεό: «Μην οργιστείς εναντίον μου, αν σου ζητήσω κάτι για τελευταία φορά ας δοκιμάσω, σε παρακαλώ, μονάχα μια φορά ακόμα με το μαλλί. Τώρα, λοιπόν, θέλω να μείνει μόνο το μαλλί στεγνό και να πέσει δροσιά στο έδαφος τριγύρω». Έτσι κι έκανε ο θεός τη νύχτα εκείνη. Μόνο το μαλλί έμεινε στεγνό, ενώ στο έδαφος τριγύρω έπεσε δροσιά». *Κριτ. 6, 37-40.*

*- Η **λεκάνη με το νερό** συμβολίζει την **ευλογία του Θεού στον Ισραήλ**.*

*-Την 1η φορά η δροσιά ήταν στον **πόκο**, που συμβολίζει ότι η ευλογία ήταν **μόνο στον Ισραήλ**, στην Παλαιά Διαθήκη και η υπόλοιπη γη ήταν κατάξερη.*

*-Την 2η φορά που η δροσιά ήταν στο **αλώνι**, <u>συμβολίζει</u> την ευλογία του Θεού που εκχέετε **στα έθνη** και ο Ισραήλ μένει ξερός, επειδή αρνήθηκαν τον Κύριο.*

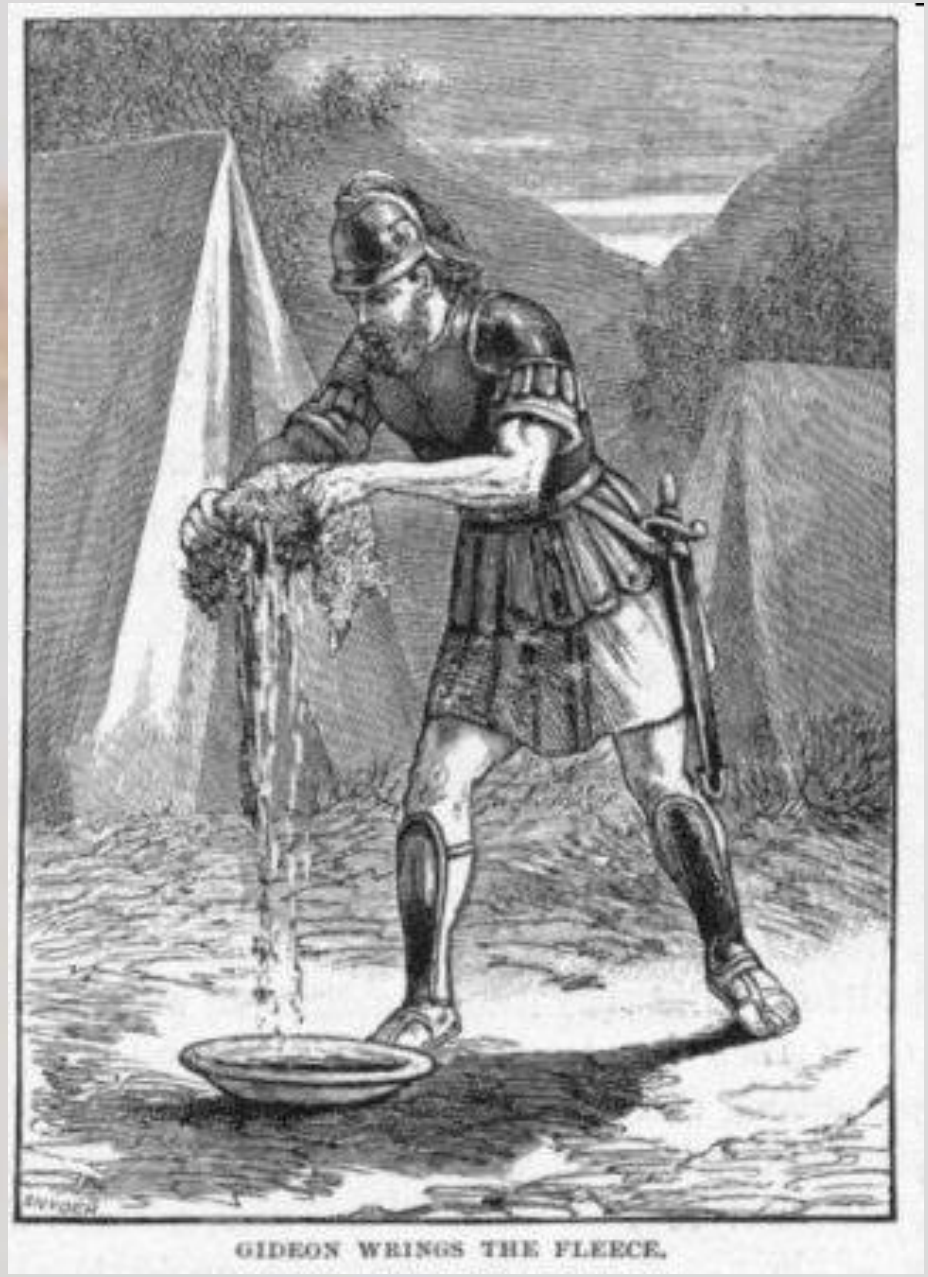

GIDEON WRINGS THE FLEECE.

Τι έκανε πριν ξεκινήσει την αποστολή του;

Χαναανιτικός βωμός

- Γκρέμισε το θυσιαστήριο του Βάαλ και έχτισε ένα για το Θεό.
- Ο πατέρας του Γεδεών ήταν εξωμότης ιερέας του Βάαλ.
- Ο Γεδεών όμως είναι πιστός. Υπακούει στη διαταγή του Θεού.

«Ο Γεδεών οδήγησε το στρατό στις όχθες του ποταμού. Τότε ο Κύριος του είπε: «Αυτούς που θα πιουν νερό με τη γλώσσα τους, όπως πίνει ο σκύλος, να τους χωρίσεις από κείνους που θα γονατίσουν για να πιουν». Αυτοί που έπιναν νερό με τη γλώσσα τους ήταν τριακόσιοι· όλοι οι υπόλοιποι γονάτισαν για να πιουν». *Κριτ. 7, 5-6.*

- Αυτοί που έπεσαν και ήπιαν με το στόμα, είναι άνθρωποι χαμηλού επιπέδου, σέρνονται χάμω, είναι άνθρωποι σαρκικοί. Δεν έχουν καμία προετοιμασία. Πέφτοντας χάμω, σημαίνει ότι έχουν αφήσει τα όπλα τους. Τους νοιάζει μόνο να πιουν νερό.
- Ενώ οι άλλοι που γονατίζουν, δείχνουν ότι είναι προετοιμασμένοι για μάχη. Είναι σε ετοιμότητα, σε επιφυλακή. Δεν δίνονται στην επιθυμία της σαρκός (δίψα).

Η επίθεση

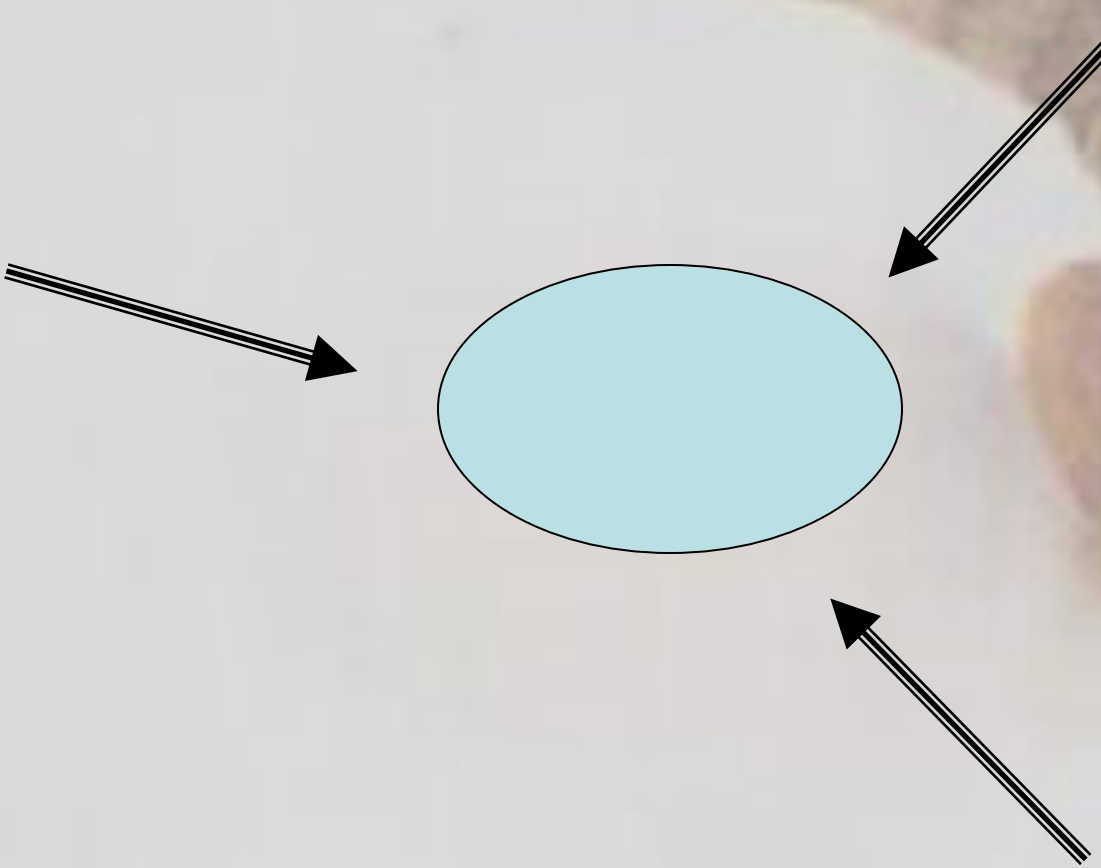

Τρόπος επίθεσης

- Σπάζουν τις στάμνες
- Ηχούν τις σάλπιγγες
- Φαίνονται οι δαυλοί
- Προκαλείται μεγάλος θόρυβος και πολύ φως ξαφνικά.

Αποτέλεσμα επίθεσης

Προκαλείται σύγχυση στους Μαδιανίτες με αποτέλεσμα να αλληλο-εξοντωθούν.

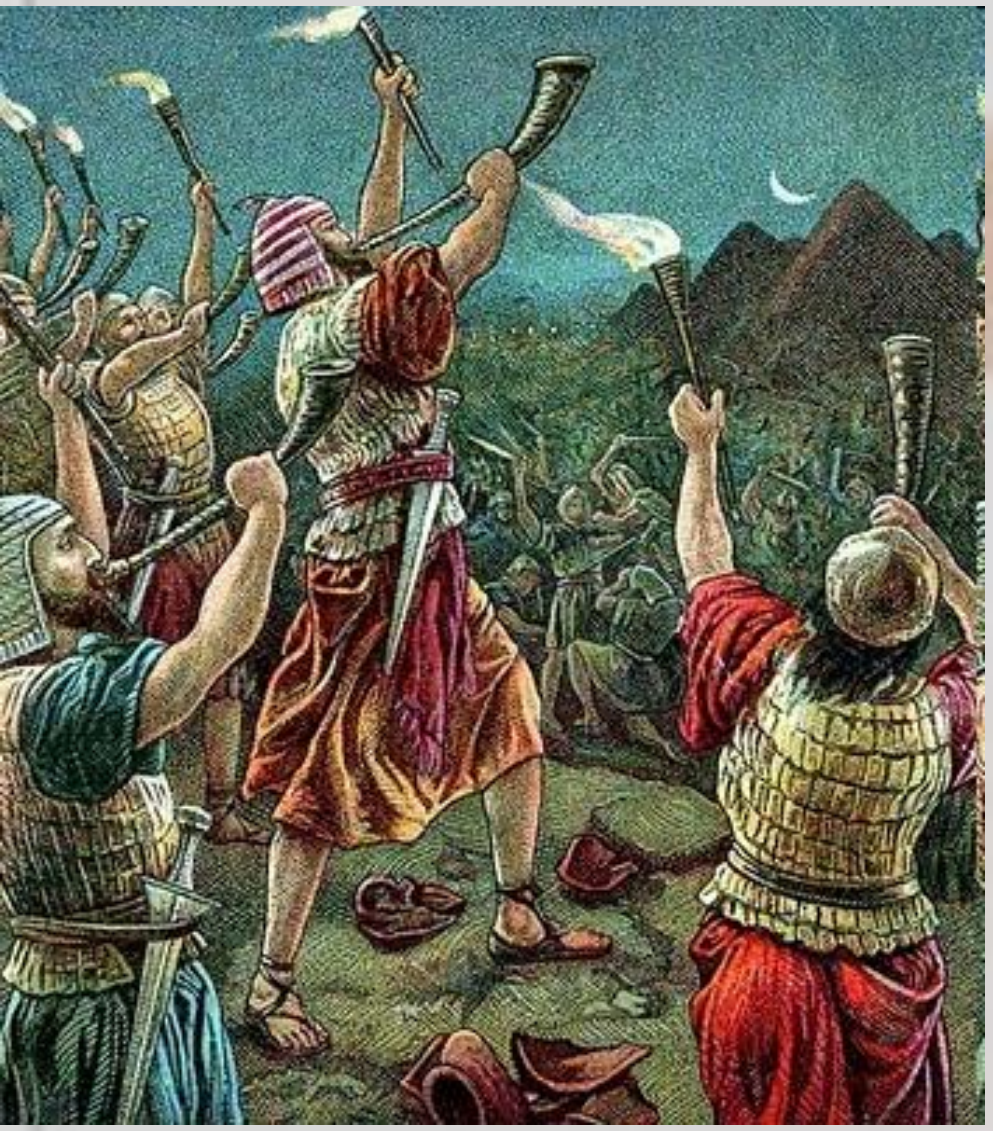

Οι Ισραηλίτες προκαλούν σύγχυση στους Μαδιανίτες

Τι ζητούν οι Ιουδαίοι από τον Γεδεών;

Οι Ιουδαίοι:

Θέλησαν να τον κάνουν βασιλιά.

Ο Γεδεών:

Αρνήθηκε λέγοντας στους Ιουδαίους ότι βασιλιάς του Ισραήλ είναι μόνο ο Θεός και επέστρεψε στα ειρηνικά του έργα.

Ποια χαρακτηριστικά του Θεού αναδεικνύονται από τις ιστορίες των Κριτών;

Ότι **ο Θεός** είναι:

α) ελευθερωτής αλλά και

β) ο **εγγυητής της ελευθερίας** του λαού.

Οι Κριτές, χαρισματούχοι ηγέτες

Οι Κριτές, λοιπόν, δεν ήταν πολιτικοί άρχοντες ούτε δικαστές, αν και μερικοί από αυτούς δίκαζαν (=έκριναν) το λαό, αλλά **στρατιωτικοί ηγέτες**, που **τους καλούσε ο Θεός** σε δύσκολες ώρες **να ελευθερώσουν τη χώρα** τους. Μετά την εκπλήρωση της αποστολής τους **ξαναγύριζαν στην ιδιωτική τους ζωή** ή προσέφεραν τις υπηρεσίες τους στο λαό ως ισόβιοι άρχοντες, χωρίς να μπορούν να μεταβιβάσουν το αξίωμα αυτό στα παιδιά τους.

Η **εκλογή** τους δε γινόταν **με βάση** την κοινωνική τους θέση, αλλά **την πίστη στο Θεό και την πρόθυμη υπακοή στο θέλημά Του**.

Μερικοί κριτές ήταν: η Δεββώρα, ο Γεδεών, ο Σαμψών, ο Ιεφθάε, ο Ηλεί, ο Σαμουήλ κ. α.

<u>Δεβόρρα</u>: Προφήτισσα και κριτής του λαού Ισραήλ (Κριτές 4:5). Κατοικούσε στα όρια του όρους Εφραΐμ και την περιοχή Βενιαμίν, μεταξύ Ραμά και Βαιθήλ. Εκεί **κάτω από έναν φοίνικα έκρινε το λαό για τις αμαρτίες του**. Ήταν σύζυγος του Λαφιδώθ (Κριτές 4:4). Σε μια εποχή σύγχυσης και απόγνωσης του λαού υπήρξε "*μητέρα για το Ισραήλ*" (Κριτές 5:7). Ενθάρρυνε να αποτινάξουν το ζυγό του Ιαβείν, που υπέφεραν επί 20 χρόνια, αποτέλεσμα της αποστασίας τους από το Θεό. **Η Δεβόρρα κάλεσε τον Βαράκ για να πάει εναντίον του Σισάρα** (Σίσερα), στρατηγό του Χαναανίτη βασιλιά Ιαβείν τον Β΄. Ο Βαράκ αρνήθηκε να πάει χωρίς τη Δεβόρρα, η οποία τελικά τον συνόδευσε στη μάχη στην οποία ο στρατός του Σισάρα κατατροπώθηκε. Ο ίδιος ο Σισάρα (Σίσερα) έπεσε νεκρός στη μάχη. Μετά τη μάχη η Δεββόρα και Βαράκ έγραψαν τραγούδι νίκης το οποίο αναφέρεται στο 5ο κεφάλαιο του βιβλίου των Κριτών. Έκτοτε επί 40 χρόνια "*αναπαύτηκε η γη*" όπως αναφέρει η Βίβλος (Κριτές 5:31).

Η ΔΕΒΒΩΡΑ

Άλλος Κριτής ήταν ο Σαμψών

Φημιζόταν για τη σωματική του δύναμη, που τη χρωστούσε στα μαλλιά του. Έλεγαν μάλιστα ότι κάποτε έπνιξε ένα λιοντάρι σαν να ήταν γάτα.

Ὁ Σαμψὼν σκοτώνει τὸ λεοντάρι.

Οι **Φιλισταίοι μέσω της Δαλιδά**, κατόρθωσαν να τον **αιχμαλωτίσουν**, και αφού έμαθαν το μυστικό της δύναμής του, το οποίο βρισκόταν στα μακριά μαλλιά του (Κριτ. 16:13-17), τον **τύφλωσαν** και τον **φυλάκισαν** στη Γάζα (Κριτ. 16:1-21).

Τον έβγαλαν έξω την ημέρα της γιορτής του θεού τους Δαγών, όπου **βρήκε ευκαιρία να τους εκδικηθεί**, αφού είχαν ξανά μεγαλώσει τα μαλλιά του. Έτσι, με τη δύναμη που είχε αποκτήσει ξανά, έπιασε τις δύο κολώνες που στήριζαν το ναό, τις έσπασε, και ο ναός έπεσε πάνω τους, σκοτώνοντας τους Φιλισταίους και πεθαίνοντας κι αυτός μαζί τους *(Κριτ. 16:23-30).*

«᾽Αποθανέτω ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων»· *Κριτ. 16,30.*

Ο Κριτής Ιεφθάε ξεκινώντας για την εναντίον των Αμμωνιτών μάχη **ορκίσθηκε να θυσιάσει σε περίπτωση νίκης του τον πρώτο που θα τον υποδεχόταν στην επιστροφή του**. Κατά την επιστροφή του, **η μονογενή του κόρη** ήταν η πρώτη που ήρθε να τον προϋπαντήσει «μετά τυμπάνων και χορών». Όταν την είδε **ο Ιεφθάε θρήνησε και έσκισε τα ρούχα του**. Εκείνη όμως **τον ενθάρρυνε** λέγοντας: «Πάτερ μου, ἐὰν ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς τὸν Κύριον, κάμε εἰς ἐμὲ κατ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξῆλθε ἐκ τοῦ στόματός σου».

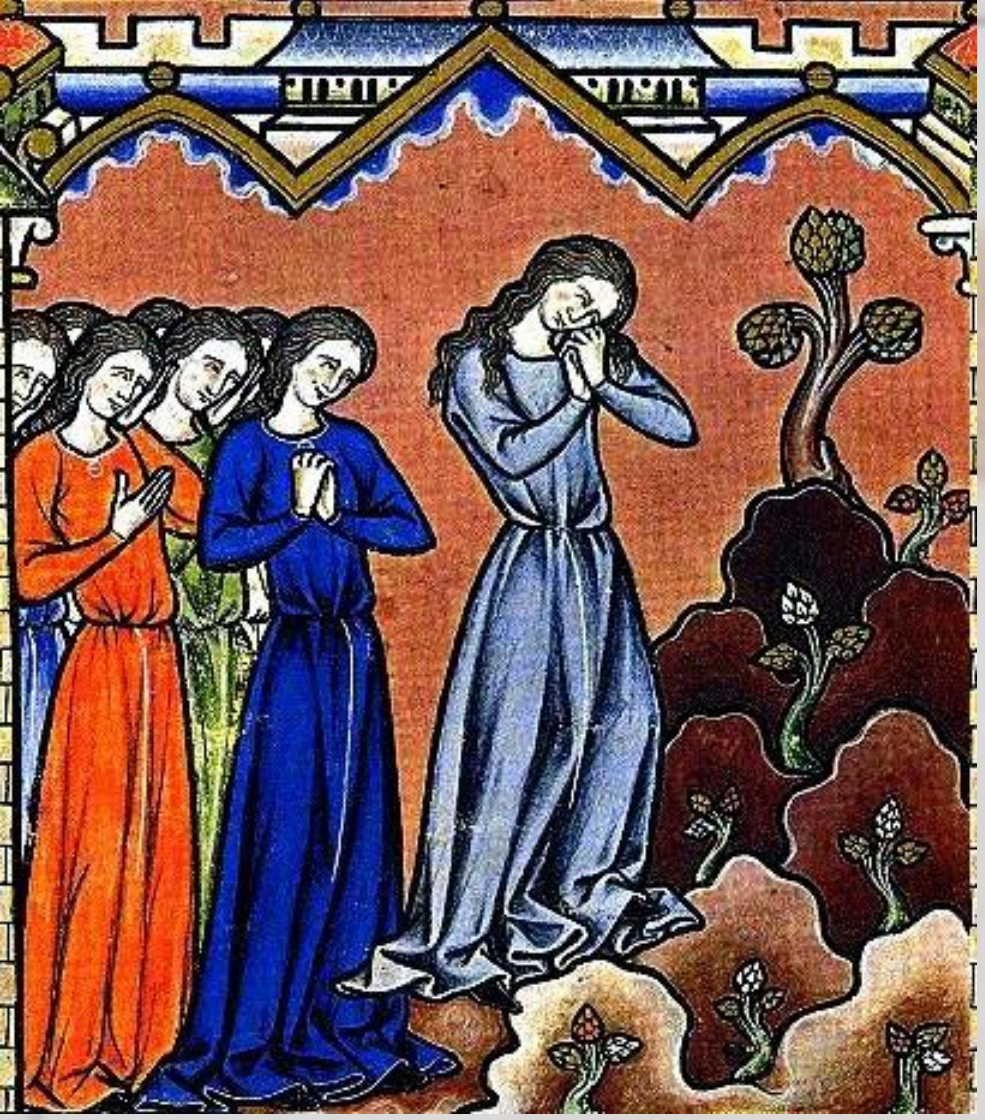

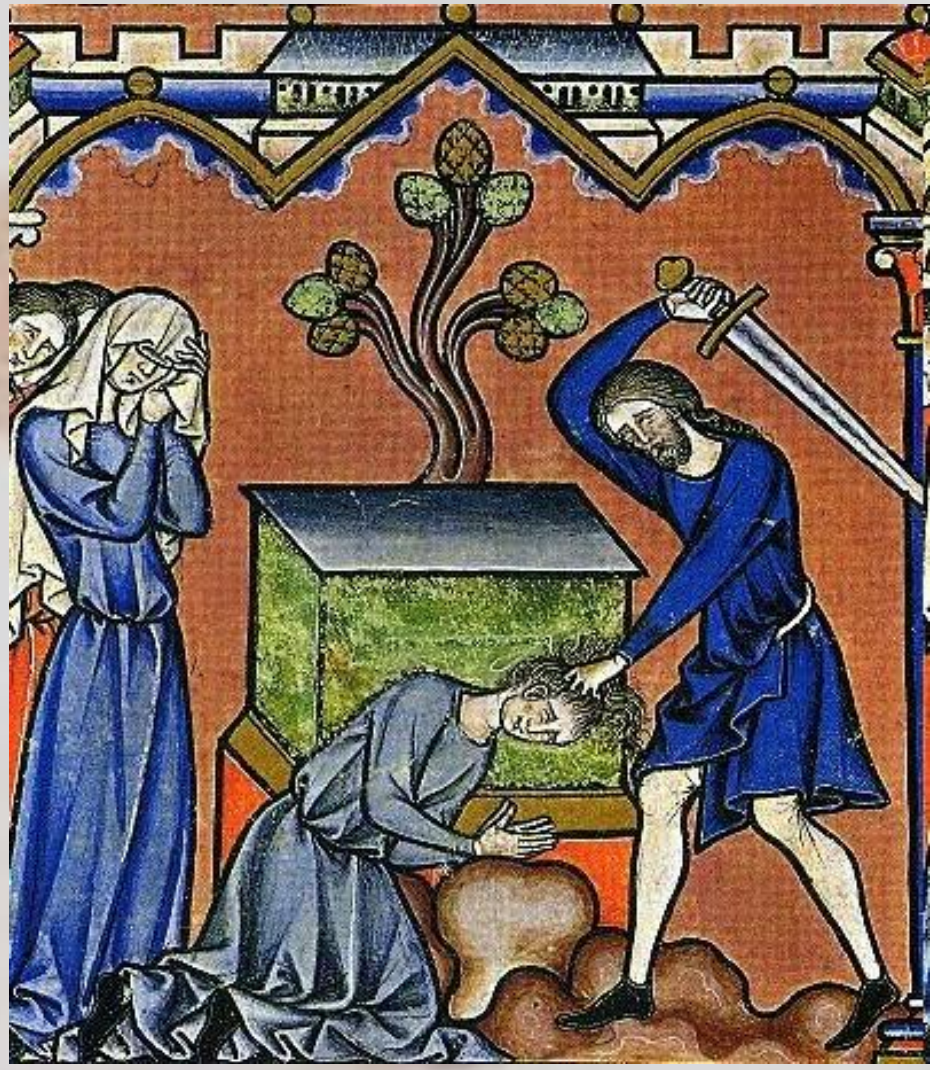

Ζήτησε μόνο παράταση δύο μηνών για να πάει στα γύρω όρη για να κλάψει με τις συντρόφους της τη νεότητά της. Μετά τους δυο μήνες **η κόρη του Ιεφθάε θυσιάστηκε** (Κριτές 11:30-40).

Ένας άλλος Κριτής ήταν ο Ηλί

Αγγελιοφόρος του ανήγγειλε ότι οι Φιλισταίοι πήραν την κιβωτό της Διαθήκης και τότε ο Ηλί έπεσε κάτω νεκρός από τη στενοχώρια του.

Ἀγγελιοφόρος ἀναγγέλλει στὸν Ἠλι
τὴν ἁρπαγὴ τῆς Κιβωτοῦ.

Ο Σαμουήλ

(= ο Θεός ακούει)

- Ο τελευταίος των Κριτών,
- ο πρώτος των Προφητών,
- υπόδειγμα πίστης,
- δικαστής,
- ιερέας,
- εθνικός ηγέτης,
- **«ο άνθρωπος του Θεού».**

Οι Ιουδαίοι ζητούν βασιλιά από τον Σαμουήλ

- Γιατί το κάνουν αυτό;
- Πιστεύουν ότι έτσι επειδή θα είναι καλύτερα οργανωμένοι θα αντιμετωπίζουν πιο αποτελεσματικά τους εχθρούς τους.
- Ο βασιλιάς όμως είναι ξένος θεσμός για τους Ιουδαίους (επιπλέον για κάποιους ήταν και Θεός).

Τι κίνδυνος υπήρχε και γι' αυτό ο Σαμουήλ το θεωρεί ασέβεια προς το Θεό τους;

Μήπως οι Ιουδαίοι ξεχάσουν το Θεό τους (που για το Σαμουήλ είναι ο μόνος βασιλιάς για το λαό του).

Άρα η βασιλεία μπορούσε να τους οδηγήσει:

- στην ειδωλολατρία,
- στην κατάργηση της ισότητας και
- στις κοινωνικές διαφορές και διακρίσεις.

Η αγάπη του Θεού συγχώρεσε τους αγνώμονες Ισραηλίτες

- Συμβούλεψε το Σαμουήλ **να ακούσει** την παράκλησή τους και
- **να ικανοποιήσει** την επιθυμία τους,
- αφού όμως πρώτα **τους προειδοποιήσει** για τις συνέπειες της επιλογής τους.

Η εξουσία φθείρει

- Ο Σαμουήλ περιέγραψε με τα **μελανότερα χρώματα** το θεσμό της βασιλείας
- Η **απόφαση** όμως των Ισραηλιτών ήταν **αμετάκλητη**.
- Επίσης τους ανέφερε πως όταν όλα αυτά πραγματοποιηθούν, **θα** αρχίσουν να **παραπονιούνται, αλλά ο Θεός δεν θα τους απαντάει**.

Σαμουήλ συμβουλεύει τοὺς Ἰσραηλῖτες